

[Jørgen Peder Hansen.]

rimeligt at drage en anden ting ind i situationen, uden at jeg i øvrigt ønsker at starte en særlig debat herom. Men vi har jo ganske særlige økonomiske forhold rådende her i landet. Vi diskuterer uhyre meget vores økonomi og i den forbindelse den arbejdsløshed, der blæser hen over Danmark just nu. Jeg synes, at vi, der beskæftiger os med Grønlandspolitikken, ikke kan undgå af og til at få den tanke, at det også ville være rigtigt, når vi behandler lovforslag om Grønland, at erindre sig, at arbejdsløsheden ikke bare er noget, der hører Syddanmark til, men at det også er noget, man i Grønland er særdeles bekendt med, den er i virkeligheden dér dobbelt så stor som den, vi har her i landet. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren — det er ikke sikkert, ministeren kan svare på nuværende tidspunkt; men ville det ikke være rimeligt, om vi i det nedsatte udvalg, som godt kan beskæftige sig med nogle af disse ting uafhængigt af det foreliggende lovforslag, fik ministerens bedømmelse af beskæftigelsessituationen i Grønland? Det kunne da godt være, at den stramme situation, vi har her i øjeblikket, er medvirkende til at accentuere den tilsvarende i Grønland, men det hører vi mindre om. Derfor vil jeg gerne stille det spørgsmål til ministeren, om vi i udvalget kan få regeringens syn på denne situation i Grønland i øjeblikket. Det samme bilag kunne vi måske også anvende i januar måned, når vi i Grønlandsrådet formentlig skal beskæftige os med dette spørgsmål.

Jeg kan altså tilsige mit partis tilslutning og velvillige medvirken til, at lovforslaget kommer igennem en hurtig udvalgsbehandling.

Arentoft (FP):

Planlægning er noget, som fremskridtspartiet kan gå ind for, og derfor kan vi principielt også tilsige dette lovforslag om forsyningsmæssige foranstaltninger for Grønland en seriøs udvalgsbehandling. Men i den forbindelse rejser der sig et par spørgsmål.

Fra Danmark har man, især efter krigen, sat en udvikling i gang i Grønland, som i høj grad kan diskuteres. Dette at samle forråd til vinteren og at klare sig selv har jo i århundreder været noget naturligt for Grønlands indfødte befolkning, men vi har bragt

civilisationens goder derop og dermed været medvirkende til, at grønlænderne er blevet mere og mere afhængige af os og af vor administration. Det kan i den forbindelse blive interessant at drøfte lovforslagets § 2, der lyder:

„Ministeren kan oprette de administrative organer, der er nødvendige til gennemførelsen af foranstaltninger efter § 1. Ministeren kan endvidere henlægge dele af administrationen til kommunerne.“

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget siges der:

„Der er ikke direkte knyttet økonomiske eller administrative konsekvenser til lovforslaget.“

Disse to ting rimer efter min mening ikke helt godt sammen.

Et andet spørgsmål, som vi også gerne vil drøfte nærmere i udvalget, er landshøvdingens beføjelser. Under sidste verdenskrig, da Grønland var totalt afskåret fra Danmark, handlede Eske Brun som formand for Grønlands landsråd på bedste måde. Skulle en lignende situation opstå, er landshøvdingen ikke mere formand for landsrådet, men medlem. Spørgsmålet er derfor, om ikke ordet „landshøvdingen“ i lovforslagets § 4 bør erstattes af ordene „Grønlands landsråd“.

Et tredje spørgsmål, der rejser sig, er den kgl. grønlandske handels, KGHs, ret så kraftige monopolstilling. Man kunne vel retteligt forvente en vis fremsynethed fra KGHs side på det forsyningsmæssige område.

Til slut vil jeg gerne sige, at jeg vil gerne erklære mig enig med hr. Jørgen Peder Hansen i hans forslag om at høre nærmere om arbejdssituationen i Grønland, og jeg kan samtidig tilsige ministeren en seriøs og positiv udvalgsbehandling af lovforslaget.

Kirsten Sparre Andersen (V):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede ved behandlingen af dette lovforslag, skal jeg på venstres vegne indskrænke mig til at anbefale det.

Svend Haugaard (RV):

De forsyningsmæssige foranstaltninger, der kan være fornuftige og rigtige i Danmark, er mindst lige så nødvendige i Grønland, og på grund af Grønlands isolerede